

Modlitba.

Má-li se vůbec mluvit o modlitbě, jest samozřejmo, že tato slova platí jen těm, kdo se modlitbou zabývají. Kdo necítí v sobě touhu po modlitbě, může se jí klidně zřeknouti, protože jeho slova nebo myšlenky se přece nutně rozplynou v nic. Není-li modlitba procítěna do základů, nemá žádné ceny a proto také nemá výsledků. Okamžik záplavy vděčnosti při velké radosti, tak jako cit nejhlubší bolesti v utrpení dávají nejlepší základ k modlitbě, která může očekávati úspěch. V takových okamžicích jest člověk proniknut určitým citem, který přehluší v něm všechno ostatní. Tím je možno, že hlavnímu přání modlitby, ať je to dík nebo prosba, dostane se nezkalené síly.

Lidé si vůbec často tvoří falešný obraz o dění a vzniku modlitby a dalším jejím vývoji. Každá modlitba nepronikne k Nejvyššímu Řediteli světů. Naopak. Je to velmi vzácná výjimka, když modlitba jednou skutečně dovede proniknouti až ke stupňům trůnu. I při tom jako základní zákon hraje největší úlohu přitažlivá síla stejnorodosti.

Vážně míněná, hluboce procítěná modlitba přitahuje k sobě stejnorodé anebo jest jím sama přitahována a vchází ve spojení se shromaždištěm sil toho druhu, jímž jest proniknut hlavní obsah modlitby. Tato shromaždiště sil mohou právě tak dobře býti nazývána „oddíly sfér“ nebo jakkoli jinak, v základě bude to vždy totéž. Zvratný účinek přinese pak to, co bylo hlavním přáním modlitby. Buď klid, sílu, zotavení, plány vzniklé pojednou v nitru, řešení obtížných otázek nebo cosi jiného. Vždy vyjde při tom něco dobrého, i když jest to jen vlastní posílněný

klid a soustředění se, které pak vedou opět k východisku a k záchraně.

Je také možno, že tyto vyslané modlitby, prohloubené ve své síle zvratným působením stejnorodých shromaždišť sil, najdou jemnohmotnou cestu k lidem, kteří tím podníceni přinesou nějakým způsobem pomoc a tak vyslyšení modlitby. Všechny tyto děje jsou lehce pochopitelné, když si všímáme jemnohmotného života. I zde jest spravedlnost v tom, že při modlitbě jest rozhodující vždy přirozenost toho, kdo se modlí. Ta určuje pak podle hloubky sílu, tedy působivost a života schopnost modlitby.

Ve velikém jemnohmotném dění ve vesmíru najde každý druh cítění svou určitou stejnorodost, protože jinorodé nejen že by nemohlo tento cit přitáhnouti, nýbrž dokonce by ho odpuzovalo. Jen při setkání se stejnorodým následuje spojení a tím i posila. Modlitba, která v sobě chová různé city, jež hlubokým prohloubením modlíciho se vzdor svému rozptýlení mají přece ještě v sobě určitou sílu, bude tedy přitahovati různé a zvratným účinkem také přinese různé zpět. Může-li tím nadějíti vyslyšení modlitby, závisí úplně na druhu jednotlivých částí. Tyto části modlitby mohou působiti buď tak, že si navzájem pomáhají, nebo si překážejí. V každém případě jest však lépe vysílati při modlitbě jen **jedinou** myšlenku jako cit, aby nemohl vzniknouti zmatek.

Proto Kristus nijak nechtěl, aby se někdo modlil „Otčenáš“ nutně v celku. Shrnul v něm pouze všechno **to**, co si člověk při vážném chtění v první řadě může vyprositi s jistotou ve splnění.

V těchto prosbách jsou obsaženy základy pro **všechno**, co

člověk potřebuje ke svému tělesnému blahu i k duchovnímu vzestupu. Poskytují však ještě více! Prosby udávají zároveň **směrnice** pro úsilí, které má člověk sledovati ve svém pozemském životě. Sestavení proseb jest mistrovským dílem o sobě. Pouhý „Otčenáš“ může býti hledajícimu člověku **vším**, když se do něho vážně zhloubá a správně ho pochopí. Nepotřeboval by nic víc, než „Otčenáš“. Ten ukazuje mu ve zhuštěné formě celé evangelium. Pro toho, kdo ho správně dovede prožít, je to klíč ke světlým výšinám. Může býti pro každého **oporou a pochodní** pro postup a vzestup! Tak nezměrně mnoho skrývá v sobě. ¹⁾

Již toto bohatství ukazuje vlastní účel „Otčenáše“. Ježíš dal lidstvu v „Otčenáši“ **klíč ke království Božímu! Jádru svého poselství!** Ale nemínil tím, že by se měl takto celý odříkávat.

Když se člověk pomodlí Otčenáš a dává při tom pozor, tu pozná sám, kolik mu to přineslo odchýlení a jak to oslabilo hloubku jeho citu. Když sledoval po řadě jednotlivé prosby, i když mu bylo sebe běžnější.

Není mu také možno přecházeti po řadě od jedné prosby ke druhé s tak hlubokou vroucností, která jest nutná při správné modlitbě! Ježíš svým způsobem všechno lidstvu usnadnil. Správně se říká, je-li něco lehké, že to „dovede každé dítě“. Poukázal na to zvlášť, když pravil: „Buďte jako děti!“ Tedy myslíte tak prostě a hledejte tak málo obtíží jako děti. Nikdy by nebyl žádal od lidstva něco tak nemožného, jako vyžaduje skutečně prohloubené modlení se celého Otčenáše. To musí také lidstvo dovésti k přesvědčení, že Ježíš chtěl něco jiného, něco většího. Dal klíč ke království Božímu, ne prostou modlitbu!

Mnohostrannost modlitbu vždy oslabuje. Dítě také

nepřichází k otci současně hned se sedmi prosbami, nýbrž vždy jen s tím, co jeho srdce právě nejvíce tíží, nechť je to bolest nebo přání. Právě tak má se také člověk v tísní obracet s prosbou ke svému Bohu s tím, co ho tísní. Ve většině případů bude to vždy jen **jedna** zvláštní záležitost, ne mnoho najednou. Nemá ani prositi o něco, co ho právě netíží. Taková prosba nemůže pak v jeho nitru býti dosti živě spoluprocítěna, stává se prázdnou formou a oslabuje přirozeně snad skutečně potřebnou prosbu jinou.

Proto máme se vždy modliti jen o to, čeho je vskutku třeba! Jen žádné prázdné formy, které nutně tříští a vychovávají časem k pokrytectví! Modlitba vyžaduje nejhlubší vážnosti. Modleme se v klidu a čistotě, aby klidem zvýšena byla síla citu. Aby se čistotou dostalo této síle citu oné světlé lehkosti, která jest schopna nésti modlitbu vzhůru až k výšinám Světla a čistoty. Pak nadejde i takové vyslyšení, které prosícímu prospěje nejvíce a přivede ho ke skutečnému pokroku v celém jeho bytí!

Modlitbu **nemůže** vzhůru vyslati nebo vymrštiti její **síla**, ale **jen její čistota** ve své přiměřené lehkosti.

Čistoty v modlitbě může však docílit každý člověk, jakmile se v něm probudí k životu popud k prosbě. Není k tomu třeba, aby již celým svým životem byl v čistotě. To mu nemůže překážet, aby se alespoň občas v modlitbě na vteřinu nepovznesl v čistotě svého citu.

K síle modlitby nepomáhá však jenom uzavřený klid a tím umožněné a prohloubené soustředění, ale také každé silné vzrušení mysli, jako úzkost, starost nebo radost.

Není také řečeno, že splnění modlitby odpovídá vždy nezbytně **pozemsky** myšleným představám a přáním a je s nimi v souhlase. Splnění sahá blahovlnně daleko nad to a vede k dobru **celek**, ne pozemský okamžik! Často musí se tedy zdánlivě nesplnění poznati později jako jedině správné a nejlepší vyslyšení. Člověk jest pak šťasten, že to nešlo podle jeho okamžitého přání.

Nyní o přimluvě! Posluchač často se táže, jak může u přimluvy, tedy při prosbě druhého, najíti zvrtné působení cestu k člověku, který se sám nemodlil, když přece zvrtný účinek po ražené cestě musí prouditi zpět k prosícímu samotnému.

Ani zde není žádné úchytky od stávajících zákonů. Orodovnik myslí při své modlitbě tak silně na toho, za koho prosí, že se tím jeho přání v druhé osobě zprvu **zakotví** nebo upevní a teprve odsud bere se svou cestou vzhůru. Tak může se také vrátiti k osobě, pro kterou silná přání prosícího stejně již nabyta života a kolem ní krouží. Při tom jest však nezbytným předpokladem, že také půda u osoby, za kterou se přimluva koná, jest schopna přijetí a svou stejnorodostí je vhodna pro zakotvení. Nesmí tedy tomuto zakotvení překážet.

Je-li půda u této osoby bezcenná a není tedy schopna přijetí přimluvy, je v odrazení této přimluvy opět jen podivuhodná, spravedlnost Božských zákonů, které nemohou připustit, aby na zcela neplodnou půdu přišla zvenčí pomoc prostřednictvím někoho jiného. Tento odraz nebo sklouznutí chtěného zakotvení přimluvy z osoby, za kterou bylo orodováno a jež svým vnitřním stavem je bezcenná, má za následek nemožnost poskytnutí pomoci. V tomto samočinném a samozřejmém působení je opět něco tak dokonalého, že člověk stojí v úžase před spravedlivým a nezkráceným rozdělením ovoce

všeho chtění, jež je s tím spojeno!

Kdyby se to nedělo tak neúprosně, vykazovalo by soukolí stvoření mezeru, která by připouštěla možnost nespravedlnosti vůči takovým nehodným lidem, kteří nemohou mít žádných orodovníků. Orodovníci vznikají ovšem také jen zvratným působením předem věnovaného přátelství nebo podobně.

Přímluvy lidí, kteří tak činí bez vlastního vnitřního a nezbytného tlaku pravých citů, nemají žádné ceny ani úspěchu. Jsou to jen prázdné plevy.

Jest ještě jeden druh účinku pravých přímluv. Jsou také ukazovateli cesty! Modlitba stoupá přímo vzhůru a upozorní na toho, kdo potřebuje pomoci. Je-li touto vykázanou cestou vyslán k podpoře duchovní posel, je možnost pomoci podrobena téměř zákonům hodnoty nebo nehodnoty, tedy schopnosti přijetí nebo odrazu. Když jest pomoci potřebný obrácen svým nitrem k temnu, nemůže posel ochotný ku pomoci v důsledku přímluvy dosáhnouti styku, nemůže zapůsobiti a je nucen vrátiti se s nepořízenou. Přímluva nemohla tedy býti vyslyšena, protože to nedovolily zákony ve své životnosti. Je-li však dána zde k tomu příznivá chvíle, má upřímná přímluva nesmírnou cenu! Buď přinese pomoc, i když pomoci potřebný o tom ničeho neví, nebo se spojí s přáním či modlitbou pomoci potřebného a poskytne mu tak velkou posilu.

1)

Přednáška: [28. Otčenáš.](#)